

RPO-697282-VII-720.6/11/KC

Raport
Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji
Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych lub Doprowadzonych
do Wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 16 lutego 2012 r., do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie (dalej: PdOZ lub Izba), udali się pracownicy Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji.

Celem wizytacji zapobiegawczej Krajowego Mechanizmu Prewencji, było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania Izby przedstawionej przez funkcjonariuszy pełniących służbę w PdOZ;
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych;

- zapoznaniu się z następującą dokumentacją PdOZ: Regulaminem pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, książką wizyt lekarskich, książkami przebiegu służby, wybranymi protokołami zatrzymań, losowo wybranymi fragmentami nagrań z monitoringu pomieszczeń.

Pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji poinformowali Komendanta Powiatowego Policji w Jędrzejowie oraz Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali ich uwag i wyjaśnień.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji analizie poddano: zestawienie liczbowe osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w jednostkach organizacyjnych policji w 2011 r. i w styczniu 2012 r., dziennik szkoleń funkcjonariuszy oraz protokół wizytacji z dnia 20 stycznia 2012 r. przeprowadzonej przez sędziego IV Wydziału Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych Sądu Okręgowego w Kielcach.

2. Legalność zatrzymania

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn, zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Z analizy dokumentacji wynika, iż od początku 2011 r. do 31 stycznia 2012 r., w Izbie zatrzymano 1096 osoby, w tym podejrzanych o popełnienie przestępstwa – 429 osób, w związku z popełnieniem wykroczenia - 5, na polecenie sądu lub prokuratora - 173, zatrzymanych prewencyjnie – 1 osobę oraz doprowadzonych w celu wytrzeźwienia – 488.

Podczas przeprowadzania wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji, w Izbie przebywała jedna osoba zatrzymana, doprowadzona do PdOZ w celu wytrzeźwienia.

3. Traktowanie przez personel wizytowanej jednostki

Kontrola osobista zatrzymanych mężczyzn odbywa się w dyżurce funkcjonariuszy pełniących służbę w PdOZ, pomieszczenie to jest monitorowane. Krajowy Mechanizm Prewencji podkreśla, iż podczas kontroli zatrzymanych należy respektować ich prawo do prywatności i intymności. Monitorowany pokój dyżurnego nie zapewnia warunków gwarantujących dokonanie kontroli z poszanowania intymności i godności osobistej zatrzymanego oraz bez obecności osób postronnych. KMP zaleca zatem zmianę miejsca dokonywania kontroli osobistych, zaznaczając, że powinno być to pomieszczenie niemonitorowane. Dla wyjaśnienia warto wskazać, iż powyższe zalecenie odnosi się do dokonywania kontroli osobistych wymagających rozbierania się osoby zatrzymanej. Jeśli kontrola polega na pobieżnym przeszukaniu zatrzymanego przy użyciu wykrywacza metali, bez konieczności rozbierania się (taki sposób kontrolowania wizytujący zaobserwowali analizując losowo wybrane nagrania monitoringu) w ocenie KMP może być przeprowadzana w pokoju dyżurnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami funkcjonariuszy towarzyszących przedstawicielom Mechanizmu w trakcie wizytacji oraz nagraniami monitoringu przeszukania umieszczanych w jednostce kobiet dokonują funkcjonariuszki Policji z innych wydziałów, pełniące dyżury w danym dniu w Komendzie. Kontrola odbywa się w pomieszczeniach niemonitorowanych.

W 2011 r. w Izbie nie odnotowano wydarzeń nadzwyczajnych, raz natomiast zastosowano środek przymusu bezpośredniego w postaci kaftana bezpieczeństwa (środek zastosowano na polecenie lekarza na czas przewozu zatrzymanego karetką do szpitala). W analizowanym okresie odnotowano 4 skargi tematycznie związane z zatrzymaniem i umieszczeniem w PdOZ: dwie uznano za bezzasadne, badanie zasadności pozostałych jest w toku. W trakcie jest również postępowanie wyjaśniające przeciwko funkcjonariuszom Policji pełniącym służbę w PdOZ w sprawie spowodowania obrażeń ciała – złamania ręki zatrzymanemu. Postępowanie prowadzi Prokurator Rejonowy w Jędrzejowie. Po zakończeniu postępowania Krajowy Mechanizm Prewencji zwróci się o końcową decyzję w sprawie.

Analiza książki przebiegu służby i nagrań monitoringu wykazała w kilku przypadkach brak dokonywania faktycznej kontroli stanu zachowania osób przebywających w Izbie pomimo odnotowania dokonania takiej kontroli w książce przebiegu służby – na nagraniu nie zaobserwowano, aby funkcjonariusz przeprowadzał wspomnianą kontrolę. Mechanizm podkreśla, iż obowiązek dokonywania kontroli pomieszczeń przez wizjery pokoi wynika z § 13 *Zarządzenia Komendanta Głównego Policji z dnia 2 września 2009 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych i doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* i zaleca wyeliminowanie nieprawidłowości w tym zakresie. Jest to szczególnie istotne z uwagi na fakt, iż znaczną część zatrzymanych w PdOZ w Jędrzejowie stanowią osoby nietrzeźwe i regularna kontrola ich stanu zdrowia zmniejsza ryzyko wystąpienia wydarzenia nadzwyczajnego z ich udziałem.

Osoba zatrzymana, z którą przedstawiciel KMP przeprowadził indywidualną rozmowę nie zgłaszała uwag odnośnie traktowania jej przez funkcjonariuszy, jednakże podała, że policjanci zwracali się do niej per „Ty”. KMP zwraca uwagę na fakt, iż funkcjonariusze w postępowaniu wobec zatrzymanych są zobowiązani do poszanowania ich prawa i godności.

Wizytujący zwrócili uwagę na fakt, iż osoba zatrzymana przebywała w Izbie bez obuwia. Z informacji uzyskanych od funkcjonariuszy, którzy towarzyszyli wizytującym podczas oglądu Izby wynika, iż osobom zatrzymanym umożliwia się pozostanie we własnym obuwiu jeśli wyjmą z niego sznurówki. Zdaniem Krajowego Mechanizmu Prewencji w sytuacji, gdy zatrzymany nie chce lub nie może wyciągnąć sznurówek, należy zaproponować mu obuwie zastępcze, aby nie przebywał w pokoju bez butów.

4. Prawo do ochrony zdrowia

Przed umieszczeniem w Izbie, badaniu lekarskiemu poddawane są wszystkie osoby nietrzeźwe, natomiast pozostałe tylko wówczas, gdy jest taka potrzeba lub zatrzymany tego żąda. Badania lekarskie przed przyjęciem do Izby odbywają się w szpitalu na podstawie wniosków/skierowań wydanych przez Komendę

Powiatową Policji w Jędrzejowie. Lekarz po badaniu wydaje zaświadczenie zezwalające na przebywanie danej osoby w PdOZ.

W razie nagłego zachorowania zatrzymanego w Izbie lub gdy zatrzymany żąda badania lekarskiego do jednostki wzywane jest pogotowie. Jeśli na podstawie wywiadu/badania lekarz stwierdzi, iż konieczne jest przeprowadzenie specjalistycznych badań, osobę zatrzymaną przewozi się do szpitala. Lekarz ponownie wydaje zaświadczenie o braku przeciwwskazań do dalszego przebywania w Izbie lub następuje zwolnienie zatrzymanego z PdOZ ze względu na stan zdrowia. PdOZ w Jędrzejowie nie prowadzi statystyk badań przeprowadzonych przed przyjęciem do Izby, nie gromadzi również skierowań/wniosków o przeprowadzenie ww. badania.

Wszelkie kwestie dotyczące realizacji prawa zatrzymanych do ochrony zdrowia odnotowywane są w następujących dokumentach: w książce przebiegu służby, książce wizyt lekarskich oraz teczkach zatrzymanych (protokół zatrzymania oraz zaświadczenie o braku przeciwwskazań do przebywania w PdOZ).

Analiza ww. dokumentów wykazała, że - generalnie rzecz biorąc - funkcjonariusze pełniący służbę w PdOZ w Jędrzejowie prawidłowo wykonują swoje obowiązki w zakresie przestrzegania prawa zatrzymanych do ochrony zdrowia. Wizytujący zwrócili jednakże uwagę na kilka kwestii budzących zastrzeżenia KMP. Należy wskazać, że niektóre wpisy w książce przebiegu służby były nieczytelne, a wpisy w książce wizyt lekarskich oraz na zaświadczeniach o braku przeciwwskazań do pobytu w Izbie - niepełne (nie odnotowywano w nich godziny przeprowadzania badania). Powyższe uchybienia naruszają zasadę rzetelności prowadzenia dokumentacji. KMP zaleca dbanie o czytelność wpisów w dokumentacji prowadzonej w Izbie oraz zwracanie uwagi na prawidłowość i rzetelność wypełniania dokumentacji przez lekarzy badających zatrzymanych.

Należy zwrócić również uwagę na fakt, iż w książce wizyt lekarskich brakowało informacji o wyniku badania - czy zatrzymany może w dalszym ciągu przebywać w Izbie. W sytuacjach, gdy osoby zatrzymane były zwalniane z dalszego przebywania w Izbie w ich teczkach nie zamieszczano

notatki/zaświadczenia o powyższej decyzji lekarza. Informację o zwolnieniu z Izby można znaleźć wyłącznie w ostatnim punkcie protokołu zatrzymania, który wskazuje przyczynę zwolnienia z jednostki. W ocenie Mechanizmu w celu zapewnienia większej przejrzystości prowadzonych akt, należy dołączać do teczeki zatrzymanego zaświadczenie o konieczności zwolnienia go z Izby ze względu na stan zdrowia.

Ponadto, często w protokołach zatrzymań odnotowywane było oświadczenie zatrzymanego, że jest zdrowy, natomiast w kolejnym punkcie tego protokołu zaznaczano, że zatrzymany był badany przez lekarza, bez podania przyczyny przeprowadzania badania. W ocenie Mechanizmu wpisy te są wewnętrznie sprzeczne. Głębsza analiza wykazała wprawdzie, że ww. osoby były badane ze względu na wcześniejsze spożyciu alkoholu, jednakże nie jest to bezpośrednio przedstawione jako przyczyna skierowania zatrzymanego do lekarza. KMP podkreśla, że w celu umożliwienia dokonanie oceny, czy osobom zatrzymanym i doprowadzonym do wytrzeźwienia została zapewniona właściwa opieka lekarska, niezbędne jest prawidłowe wypełniania dokumentacji, z uwzględnieniem wszystkich informacji związanych ze stanem zdrowia zatrzymanego i przesłanek do skierowania go na badania lekarskie.

Warto wskazać w tym miejscu, że zgodnie z zasadą 26 Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 9 grudnia 1988 r. – „Zbiór zasad ochrony wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia”, fakt poddania osoby aresztowanej lub uwięzionej badaniu lekarskiemu, nazwisko lekarza i rezultaty badania powinny być w odpowiedni sposób utrwalone.

Podobne zalecenie znajduje się w § 38 *Drugiego Sprawozdania Ogólnego CPT* [CPT/Inf (1992)3], zgodnie z którym rezultaty badania, stosowne oświadczenia zatrzymanego oraz wnioski lekarza powinny być formalnie zapisane przez lekarza. Nadto Europejski Komitet Zapobiegania Torturom podkreśla, że podstawowe środki bezpieczeństwa przysługujące osobom przebywającym w areszcie policyjnym zostałyby wzmocnione (zaś jest bardzo możliwe, że praca funkcjonariuszy policji zostałyby w ten sposób ułatwiona) gdyby dla każdej osoby zatrzymanej był prowadzony indywidualny i wyczerpujący rejestr aresztowania, w którym byłyby

odnotowywane wszystkie aspekty jej aresztowania, m. in. oznaki obrażeń ciała (§ 40 *Drugiego Sprawozdania Ogólnego CPT* [CPT/Inf (1992)3]).

Dodatkowo Krajowy Mechanizm Prewencji zwrócił uwagę na fakt objęcia pokoju lekarskiego monitoringiem, co narusza prawo zatrzymanych do intymności podczas badania. W związku z powyższym Krajowy Mechanizm Prewencji zaleca wyłączenie ww. pokoju z monitoringu jednostki lub wyposażenie go w parawan, umożliwiający wykonywanie badania osoby zatrzymanej z poszanowaniem jej prawa do prywatności.

5. Prawo do informacji

Dokumentem regulującym prawa i obowiązki osób zatrzymanych i umieszczanych w PdOZ jest *Regulamin pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (dalej: Regulamin). Jego treść została udostępniona w dyżurce Izby, i tylko w tym miejscu zatrzymani mają prawo się z nim zapoznać.

Warto w tym miejscu zauważyć, iż obowiązek poinformowania osób zatrzymanych o przysługujących im uprawnieniach wraz z pouczeniem co do sposobu skorzystania z tychże, stanowi jedną z zasad dotyczących postępowania z osobami zatrzymanymi, zawartych w ww. Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ (przyjętej pod nazwą „Zbiór zasad ochrony wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia”). Zasada 13 przywołanego dokumentu stanowi, iż „każdy, w chwili swojego aresztowania oraz w momencie rozpoczęcia pozbawienia go wolności lub uwięzienia lub niezwłocznie po tym momencie, otrzyma od organu władzy odpowiedzialnego za jego aresztowanie, pozbawienie go wolności lub uwięzienie odpowiednio, informacje na temat jego praw wraz z ich objaśnieniem oraz na temat sposobu, w jaki może z nich skorzystać.” Takie samo stanowisko zawarte zostało w Standardach Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom [CPT/Inf/E (2002)1 – Rev. 2003], który podkreśla, iż prawa osób pozbawionych wolności nie mają większej wartości, jeśli osoby te nie są świadome ich istnienia (§ 44 Dwunastego Sprawozdania Ogólnego

Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Poniżającemu traktowaniu albo Karaniu [CPT/Inf (2002)12]).

Krajowy Mechanizm Prewencji stoi na stanowisku, iż niezbędna jest zmiana sposobu zapoznawania się osób zatrzymanych z treścią regulaminu pobytu w PdOZ na taki, który będzie dawał im gwarancję przyswojenia jego treści w warunkach wolnych od pośpiechu i konieczności wykonywania innych czynności. Biorąc powyższe pod uwagę, w opinii Krajowego Mechanizmu Prewencji Regulamin powinien znajdować się w ogólnodostępnym i widocznym dla zatrzymanych miejscu, tak by wgląd do niego nie był uzależniony od decyzji funkcjonariuszy Policji lub innych czynników. Proponowanym przez KMP rozwiązaniem jest powieszenie informacji dotyczących uprawnień zatrzymanych i reguł ich pobytu w jednostce wewnątrz pokoi, w których przebywają osoby zatrzymane, co zagwarantuje przyswojenie postanowień Regulaminu w warunkach wolnych od pośpiechu.

Ponadto, warto zauważyć, iż z rozmowy z osobą przebywającą w Izbie również wynika, że nie знаła ona swoich praw i obowiązków – np. nie wiedziała o prawie do złożenia zażalenia czy możliwości skorzystania z prysznicą. Należy podkreślić, że ze względu na stan upojenia alkoholowego nie pamiętała ona momentu doprowadzenia i umieszczenia w Izbie, nie mogła zatem znać swoich praw nawet jeśli była o nich pouczana podczas doprowadzenia i czynności związanych z przyjęciem do PdOZ. W związku z powyższym Mechanizm zaznacza, iż w sytuacjach analogicznych do wyżej opisanej funkcjonariusze pełniący służbę w PdOZ powinni w momencie wytrzeźwienia zatrzymanego, gdy jest on świadomy miejsca w którym się znajduje, dopytać się czy zatrzymany zna swoje prawa i obowiązki. Po otrzymaniu na ww. pytanie negatywnej odpowiedzi obowiązkiem funkcjonariuszy jest pouczenie zatrzymanego/doprowadzonego w sposób jasny i zrozumiały o jego prawach i uprawnieniach wynikających z obowiązujących przepisów prawa oraz umożliwienie mu samodzielnego zapoznania się z regulaminem.

Krajowy Mechanizm Prewencji ustalił, iż funkcjonariusze Policji informują o fakcie zatrzymania wskazane przez zatrzymanych osoby trzecie, każdorazowo

gdy zgłoszą takie żądanie. Jednakże, zgodnie z przytoczonym wyżej „Zbiorem zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia”- *„Niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana” (Zasada 16.1).* W związku z powyższym, w ocenie Krajowego Mechanizmu Prewencji, w pierwszej kolejności należałoby więc rozważyć możliwość samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji.

W dniu wizytacji na terenie PdOZ były dostępne dla zatrzymanych czasopisma, jednakże brakowało aktualnej prasy - z informacji uzyskanych od profosa wynika, że Komenda nie dostarcza prasy do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. KMP zaleca przeznaczenie środków finansowych na zakup aktualnych gazet do PdOZ.

6. Personel

W pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych celem wytrzeźwienia służbę pełni 6 funkcjonariuszy Policji posiadających odpowiednie przeszkolenie do pracy w Izbie. Na jednej zmianie służbę pełni jeden funkcjonariusz i jego pomocnik. Z analizy dziennika szkoleń wynika, iż w 2011 r. odbyły się 2 szkolenia funkcjonariuszy pełniących służbę w jednostce o tematyce zasad i trybu postępowania z osobami zatrzymanymi i osadzonymi w PdOZ/ metody i formy wykonywania zadań w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. KMP stoi na stanowisku, iż powyższą ofertę szkoleniową należałoby poszerzyć o dodatkowe zagadnienia tak aby personel PdOZ wiedział jak pracować z trudnymi osobami bez wyrządzania im krzywdy, jak udzielać pierwszej pomocy osobom w różnym stanie fizycznym czy

psychicznym, jak radzić sobie ze stresem i agresją etc. Standardy Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom (patrz: Fragment Drugiego Sprawozdania Ogólnego [CPT/Inf (92) 3] dot. szkoleń funkcjonariuszy służb porządku publicznego) wskazują, że nie ma lepszej gwarancji przeciwko złemu traktowaniu osoby pozbawionej wolności niż dobrze wyszkolony funkcjonariusz Policji czy Służby Więziennej. CPT kładzie szczególny nacisk na konieczność rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.

7. Warunki bytowe

Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia usytuowane są na parterze Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie. W ich skład wchodzi: 4 pokoje dwuosobowe dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, dyżurka profosa, pomieszczenie do przechowywania depozytu, magazyn pościeli czystej, magazyn pościeli brudnej, magazyn do przechowywania rzeczy osób zakaźnie chorych, pokój do przygotowywania lub podgrzewania posiłków, 2 sanitariaty służące do utrzymania higieny osobistej oraz pokój lekarski.

Wszystkie pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia wyposażone zostały w jednakowy sposób, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 13 października 2008 r. w *sprawie pomieszczeń w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach* (Dz. U. z 2008 r. Nr 192, poz. 1187), zwanego dalej rozporządzeniem. Zatrzymani mają zapewnioną właściwą temperaturę i oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania. W pomieszczeniach działała sprawna wentylacja grawitacyjna.

W Izbie funkcjonuje monitoring (we wszystkich pomieszczeniach PdOZ oprócz sanitariatów i kuchni), którego podgląd dostępny jest na ekranie w dyżurce profosa oraz pomieszczeniu dyżurnego Komendy. Monitoring jest zapisywany i przechowywany ok. 2 miesiące.

Rzeczy cenne, które zatrzymany posiada przy sobie w trakcie zatrzymania, są wpisywane w kwit depozytowy i przechowywane w szafkach depozytowych, w zamkniętym pomieszczeniu obok dyżurki profosa.

Pokoje sanitarne przeznaczone dla zatrzymanych wyposażono w w-c, umywalkę oraz prysznic, urządzone je w sposób zapewniający intymność korzystającym z nich. W dniu wizytacji znajdował się tam papier toaletowy, brakowało natomiast mydła i ręczników. Z informacji uzyskanych od funkcjonariusza pełniącego służbę w PdOZ wynika, że w sanitariatach wyodrębniono miejsce do używania wyrobów tytoniowych przez osoby zatrzymane.

Wszystkie posiłki dla zatrzymanych przygotowuje podmiot zewnętrzny. Dostarczane są one w jednorazowych, utrzymujących ciepło opakowaniach. Z informacji policjanta pełniącego służbę w PdOZ wynika, że osoby nietrzeźwe otrzymują do picia kawę lub herbatę, jednakże zatrzymany, przebywający w Izbie w dniu wizytacji, otrzymał wodę z kranu.

Osoba zatrzymana, z którą przedstawiciel Mechanizmu przeprowadził indywidualną rozmowę nie zgłaszała uwag do warunków bytowych. Należy jednak wskazać, że otrzymała ona do pokoju jedynie poduszkę – z relacji funkcjonariuszy wynika, że zatrzymany odmówił przyjęcia materaca i koca, poprosił jedynie o poduszkę.

7. Zalecenia

Na podstawie art. 19 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Krajowy Mechanizm Prewencji zaleca:

1. rozważenie możliwości samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, a tylko w sytuacjach szczególnych realizowanie tego prawa za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji, udzielając przy tym zatrzymanym informacji zwrotnej o powiadomieniu osoby bliskiej o zatrzymaniu;

2. zmianę sposobu udostępniania Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia tak, by stworzyć zatrzymanym lepsze warunki do zapoznania się z jego treścią (np. na wewnętrznej stronie drzwi pomieszczeń dla zatrzymanych lub poprzez wydawanie zainteresowanym wspomnianego aktu);
3. wyeliminowanie nieprawidłowości w sposobie odnoszenia się funkcjonariuszy do zatrzymanych;
4. dokonywanie faktycznej kontroli zatrzymanych w pokojach przez wizjery;
5. przeprowadzanie kontroli osobistych w pokoju niemonitorowanym;
6. prowadzenie w sposób rzetelny, czytelny i szczegółowy dokumentacji medycznej (podawanie przyczyny skierowania na badania zatrzymanego, dołączanie do akt zaświadczenia o zwolnieniu zatrzymanego z PdOZ ze względu na stan zdrowia);
7. zwracanie uwagi na prawidłowość uzupełniania dokumentacji przez lekarzy przeprowadzających badania zatrzymanych (odnotowywanie godziny przeprowadzania badania, dokonywanie wpisu wyniku badania w książce przebiegu służby);
8. wyposażenie pokoju lekarskiego w parawan lub wyłączenie go z monitoringu jednostki;
9. zorganizowanie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji z zakresu udzielania pierwszej pomocy, radzenia sobie ze stresem, umiejętności interpersonalnych itp.;
10. wydawanie zatrzymanym do picia herbatę lub/i kawę;
11. wyposażenie sanitariatów w mydło i ręczniki papierowe;
12. zaopatrzenie PdOZ w aktualną prasę dla zatrzymanych.

W odpowiedzi z dnia 2 kwietnia 2012 r. Komendant Powiatowej Policji w Jędrzejowie pozytywnie ustosunkował się do wszystkich zaleceń. Poinformował, że regulamin pobytu osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia umieszczony został na wewnętrznej stronie drzwi wszystkich pomieszczeń PdOZ. Zainteresowani wspomnianym aktem mają również możliwość otrzymania regulaminu, o czym są informowani.

Z informacji uzyskanych od Komendanta Powiatowej Policji w Jędrzejowie wynika również, że polecił funkcjonariuszom pełniącym służbę w PdOZ, respektowanie praw osób zatrzymanych poprzez kulturalne odnoszenie się w stosunku do nich. Zaplanował także szkolenie dla funkcjonariuszy z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz radzenia sobie ze stresem.

Ponadto sposób dokumentowania przebiegu służby oraz prowadzenia dokumentacji medycznej i dokonywanie faktycznych kontroli zatrzymanych w pokojach przez wizjery jest przedmiotem sprawdzeń kierownictwa Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego oraz został objęty nadzorem samego Komendanta.

Mając na uwadze bezpieczeństwo lekarzy w czasie prowadzenia badań lekarskich pomieszczenie, w którym dokonywane są badania, objęte jest monitoringiem. Dlatego zakupiono parawan lekarski, by osoby badane nie czuły się skrzepowane.

Z pisma Komendanta wynika również, że środki higieniczne: mydło, ręczniki papierowe są uzupełniane na bieżąco. Zatrzymani mają obecnie dostęp do aktualnej prasy oraz możliwość wypicia herbaty lub kawy podawanej w plastikowym kubku.

Realizacja powyższych działań jest nadzorowana bezpośrednio i na bieżąco przez Komendanta Powiatowej Policji w Jędrzejowie. Wszystkie pojawiające się uwagi są omawiane i rozpatrywane podczas codziennych odpraw z udziałem kierownictwa pionu prewencji.